

témával foglalkozó tudományos kollektívára hívja fel a felhasználó figyelmét. Az adatbázisok nem elhanyagolható előnye, hogy a bennük feldolgozott információk teljessége lehetővé teszi a szaklapok hagyományos figyelésének időnkénti megszakítását (pl. utazások, intenzív kísérletek idején). Ilyenkor a felhasználó biztos lehet abban, hogy nem szalaszt el fontos információt. Végezetül még egy előny: a VINITI-mágnesszalagok alapján a felhasználók szűk profilú speciális adatbázisokat hozhatnak létre.

A felhasználók többsége nagyra értékeli azt a lehetőséget, hogy a listák tanulmányozása nyomán szükségessé vált forrásdokumentum beszerzése egyszerű és elég gyors. Ehhez a már említett visszacsatolási kártyán az "eredeti dokumentum szükségesség" rovatot kell csak megjelölni. A dokumentum azonosítása rendszerbeli száma alapján történik. Az igény számítógépbe való betáplálása után a gép a rendelést a BEN-hez, VINITI-hez vagy más intézetekhez továbbítja. A felhasználók véleménye szerint azonban lényegesen meggyorsulna a forrásdokumentumok iránti igények kielégítése, ha az adatbázisokat generáló VINITI-ben az általa feldolgozott dokumentumok teljes állománya meg lenne, így a megrendeléseket garantáltan tudná teljesíteni.

A VINITI adatbázisainak forgalmazásával és a nagy automatizált információs rendszerekben való felhasználásával kapcsolatos problémák még:

- ▶ időről időre változik az adatbázis struktúrája (1978 óta pl. háromszor módosult a mágnesszalagos csereformátum, ami a konvertáló programok átdolgozását tette szükségessé);
- ▶ évenként módosul a rubrikátor is;
- ▶ a mágnesszalagok nem a tervezett ütemben érkeznek, ami a feldolgozásban torlódásokat idéz elő, azaz késlelteti az információ eljuttatását a felhasználóhoz.

A második fokozatban nehézségeket okoz az is, hogy a forrásdokumentumok bibliográfiai leírásai nem mindig azonos formában szerepelnek a VINITI adatbázisaiban és a könyvtári katalógusokban, úgyhogy a megrendelt dokumentumok azonosítása néha nehézségekbe ütközik.

A tudósok által igénybe vett információszolgáltatás másik népszerű formája a retrospektív online információkeresés. A VINITI jelenleg 2–3 éves adatállományban biztosítja ezt a keresési lehetőséget. E szolgáltatás hatékonyságát jelentősen rontja a VINITI számítógépének megbízhatatlansága.

/VASIL'ČIKOV, V. V.–GLUŠANOVSKIJ, A. V.–KALENOV, N. E.: Opyt raboty s bazami dannyh VINITI. = Naučno-tehničeskaja informacija, Ser. 1. 5. sz. 1988. p. 10–13./

(Laudancsek Györgyné)

A könyvtárak és információs szolgálatok előkészületei a második Fehér Házi Konferenciára

A Fehér Ház (az Amerikai Egyesült Államok elnöki rezidenciája és hivatala) égisze alatt tartották meg 1979-ben az első országos konferenciát a könyvtári és információs politika aktuális kérdéseiről. (A beszámolót lásd *Könyvtári Figyelő*, 26. köt. 6. sz. 1980. p. 616–622.) Ennek előkészületei során 57 rendezvényt tartottak, ahol több mint 100 000 érdekelt személy működött közre valami módon. A konferencián 3000 laikus és szakmabeli vett részt, s 64 határozatot fogadott el. 1980-ban különbizottság alakult e határozatok realizálásának nyomon követésére és befolyásolására, valamint a második konferencia – várhatóan 1990-ben vagy 1991-ben – előkészítésére. A különbizottság munkáját a Library of Congressre támaszkodó, de különféle kormányzati és társadalmi szervezeteket képviselő *Federal Library and Information Center Committee* (Könyvtárak és Információs Központok Szövetségi Bizottsága = FLICC) támogatja.

A FLICC küldöttei a különbizottság 1988. augusztus 25–27-én, Minneapolisban tartott ülése előtt áttekintették az első konferencia határozatai teljesítésének állását. Megállapították, hogy a határozatok túl széles körre terjedtek ki, ezért az előkészületeket a másodikra négy fő kérdésre javasolják koncentrálni: hálózatok szervezése, az anyagi feltételek

biztosítása, konzerválás és hozzáférhetőség. Ez a szűkítés összhangban áll a második konferencia kitűzött fő témájával: a *könyvtárak és az információs szolgálatok az írni-olvasni tudásért, a termelékenységért és a demokráciáért*.

Már megkezdődött az előkészítő, ún. prekonferenciák szervezése az egyes államokban és az USA öt régiójában. A FLICC tagjai – minthogy e régiókat képviselik – részt fognak venni valamennyi regionális prekonferencián.

A minneapolis-i ülésen 10 albizottság foglalkozott a második Fehér Házi Konferencia előkészítésének különféle tartalmi és szervezési kérdéseivel. Mindannyian egyetértettek abban, hogy sokkal koncentráltabban kell a konferencia témáit megállapítani és feldolgozni. A FLICC javaslata iránt érdeklődtek legtöbben: elnyerte három régió támogatását; átdolgozott formában ismét a különbizottság elé kerül 1989-ben.

/HARRIMAN, S. G.: Taskforce meets to plan White House Conference on Libraries, Information. = *Library of Congress Information Bulletin*, 47. köt. 50. sz. 1988. p. 498–501./

(Papp István)